

Nr 75.

Av herr **Linderot**, om förlängd semester för vissa gruvarbetare.

Vid Svenska gruvindustriarbetarförbundets kongress i sommar antogs enhälligt ett uttalande om förlängning av semestern till tre veckor om året vid alla underjordiska gruvor samt även i ovanjordsgruvorna i Norrbotten. Detta krav bör ses ur synpunkten att arbetet i underjordiska gruvor är mycket påfrestande, hälsofarligt och riskabelt. Detta kan inte minst konstateras i statistiken över yrkessjukdomar och olycksfall. Därtill har man tagit hänsyn till de särskilt svåra klimatiska förhållandena för norrbottensgruvornas arbetare, med övre Norrlands hårda, kalla och långa vintrar och korta, solfattiga dagar under större delen av året. Detsamma gäller i stort även för Västerbottens gruvor.

Efter föregående världskrig igångsattes en statlig utredning för att förbereda en lagstiftning om sex timmars arbetsdag vid gruvorna. Redan i beslutet om utredningen låg ett erkännande från statsmakternas sida om att arbetet vid gruvorna är särpräglat och svårt och motiverar en kortare arbetstid än sysselsättningar i allmänhet inom industrien. Många förhoppningar knötos också till denna utredning, som skulle minska arbetstiden från 48 till 36 timmar i veckan. Tyvärr rann det hela ut i sanden, de sakkunnigas arbete resulterade inte i några åtgärder från statsmakternas sida. Och ändå var utredningsarbetet välmotiverat och stödde kravet om en rationell förkortning av arbetstiden.

I detta sammanhang skall emellertid inte frågan om arbetstidens förkortning ställas annat än i samband med kravet om en förlängning av semester-tiden. Det tidigare principiella erkännandet av den särskilda arbetstidsförkortningens berättigande för gruvarbetarna från statsmakternas sida borde emellertid gälla i långt högre grad när det gäller frågan om arbetarsemestern.

Det var gruvarbetarkongressens mening att både genom direkta hänvändelser till gruvbolagen och lagstiftningsvägen föra kravet i hamn. Staten är själv stor gruvägare, i det staten bland annat är hälftendelägare i det viktigaste gruvföretaget, LKAB. Det är dock uppenbart, att en lagstiftning skulle lättare realisera önskemålet för *samtliga* gruvor. Ty även om arbetarna vid något eller några gruvfält skulle lyckas genomdriva kravet i en viss gynnsam situation, så innebure inte detta att likartade villkor åstadkommes vid alla gruvfält, varjämte vid ett sådant förhållande de berörda gruvägarna sannolikt skulle utnyttja varje tillfälle för att befria sig från en

sådan endast till dem begränsad förpliktelse. Därför synes det vara lämpligast att en särskild lagstiftning åstadkommes, som reglerar denna fråga för de svenska gruvarbetarna.

Statsmakterna ha redan förut beträtt denna väg. Den svenska semesterlagen ger med alla sina brister svenska s. k. arbetstagare rätten att under vissa betingelser erhålla tolv dagars årlig semester. Inga särskilda svårigheter behöva uppstå för att komplettera denna lagstiftning och utvidga densamma för gruvarbetarna.

Med hänvisning härtill föreslår jag,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om skyndsamt utredning och att förslag därpå förelägges riksdagen om 3 veckors semester för gruvarbetarna under jord i hela landet samt därjämte för samtliga gruvarbetare även vid de öppna gruvorna i Norr- och Västerbotten.

Stockholm i januari 1944.

Sven Linderot.